VARĖNOS MIESTO 2023–2029 M. VIETOS PLĖTROS STRATEGIJA

ĮVADAS
Varėnos miesto 2023–2029 m. vietos plėtros strategijos rengėja – Varėnos miesto vietos veiklos grupė (toliau – VVG), įsteigta Varėnos rajono savivaldybės tarybos 2015 m. gegužės 26 d. sprendimu Nr. T-VIII-32 ir sėkmingai įgyvendinusi Varėnos miesto 2016–2020 metų vietos plėtros strategiją. Siekiant tolimesnės Varėnos miesto plėtros, gyventojų problemų sprendimo ir poreikių užtikrinimo, parengta Varėnos miesto 2023–2029 m. vietos plėtros strategija (toliau – VPS). VPS įgyvendinimo tikslas – skatinti Varėnos miesto gyventojų socialinę įtrauktį ir gerinti jų padėtį darbo rinkoje bei skatinti Varėnos miesto gyventojų verslumą. Į Varėnos miesto VPS rengimo procesą įvairiais būdais buvo įtraukti ir miesto gyventojai, verslo ir nevyriausybinės organizacijos, vietos valdžios atstovai. Taip pat Varėnos miesto VVG rengimo metu buvo bendradarbiaujama su Kaišiadorių bei Utenos miestų VVG bei numatyta įgyvendinti bendrą veiksmą „Socialinių paslaugų pasiūlos ir prieinamumo didinimas, plėtojant informavimo, tarpininkavimo, konsultavimo bei sociokultūrines paslaugas, skirtas gyventojų socialiniams ryšiams bendruomenėje stiprinti Varėnos mieste, įskaitant bendras veiklas / bendradarbiavimą su kitų miestų VVG veiklos teritorijose įsikūrusiomis organizacijomis“, įgyvendinant VPS (2023 m. balandžio 28 d. Ketinimo bendradarbiauti susitarimas su Kaišiadorių miesto VVG ir (2023 m. rugpjūčio 4 d. Ketinimo bendradarbiauti susitarimas su Utenos miesto VVG).

VIETOS PLĖTROS STRATEGIJOS ĮGYVENDINIMO TERITORIJA IR GYVENTOJŲ, KURIEMS TAIKOMA VIETOS PLĖTROS STRATEGIJA, APIBRĖŽTIS

TERITORIJA
Varėnos miesto VPS įgyvendinimo teritorija apima Varėnos miestą t. y. 11,3 km^2 teritoriją pietų Lietuvoje, Alytaus apskrityje, 51 km į pietryčius nuo Alytaus. Miestas yra išsidėstęs į šiaurę nuo Vilniaus–Marcinkonio geležinkelio. Varėna yra Pietryčių Lietuvos lygumoje, o miestas įsikūręs ant žemyninių kopų apaugusių miškų. Pačioje miesto šiaurėje plyti Varėnos miesto tvenkinys. Varėnos miestas yra Varėnos rajono ir seniūnijos centras. Mieste yra 6 seniūnaitijos (Dzūkų, M. K. Čiurliono, Parko, Šilo, Vytauto ir Žalioji). Varėnos mieste veikia visos rajono centrui būdingos valstybės įstaigos: Varėnos rajono savivaldybė, Kauno apskrities valstybinės mokesčių inspekcijos, Varėnos poskyris, Varėnos rajono policijos komisariatas, Alytaus apylinkės teismo Varėnos rūmai, Varėnos užimtumo tarnybos prie LR socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Varėnos skyrius, paštas, ugdymo bei kultūros įstaigos ir kt.
GYVENTOJAI
Valstybės duomenų agentūros duomenimis 2022 metų pradžioje Varėnos mieste gyveno 8 043 gyventojai, o tai sudaro 38,8 proc. Varėnos rajono savivaldybės gyventojų, kurių iš viso buvo 20 746. Gyventojų tankis Varėnos mieste 2022 metais siekė 711 žm./km², tuo tarpu Varėnos rajone – 9,3 žm./km², Lietuvoje – 43 žm./km². Varėnos gyventojų: • pagal lytį 2021 m. gyventojų surašymo duomenimis, iš visų 8 202 miesto gyventojų, 3 682 iš jų buvo vyrai ir 4 520 moterys, atitinkamai 45 proc. ir 55 proc.; • pagal amžių 2022 metais mieste daugiausiai buvo 40–64 metų amžiaus gyventojų, t. y. 39 proc. ir 23 proc. - vyresnių nei 65 metų amžiaus gyventojų. Gyventojai nuo 30 m. iki 39 metų sudarė 12 proc; • išsilavinimo lygis nėra aukštas, mieste dominuoja vidurinį išsilavinimą turintys gyventojai; • pagal bedarbių skaičių mieste 2022 m. Užimtumo tarnybos duomenis, buvo įregistruota 760 bedarbių ir tai sudarė 35 proc. visų 2022 m. registruotų bedarbių Varėnos mieste ir rajone; • turinčių negalią 2022 m. mieste ir rajone buvo 1942 iš jų vaikai sudarė 4,0 proc., darbingo amžiaus gyventojai - 65,4 proc. ir pensinio amžiaus gyventojai - 30,5 proc.; • gyvenančių socialinės rizikos šeimose 2022 m. rajone, buvo 129, o vaikų gyvenančių globos namuose - 30 (mieste - 11). Taip pat 2022 m. Varėnoje esančių verslo subjektų skaičius iš viso siekė 456, o įregistruotų ūkio subjektų buvo 395. Detali Varėnos miesto gyventojų analizės dalis, dėl didelės apimties, pateikiama 1 Priede. Vadovaujantis Varėnos miesto gyventojų apžvalga, gyventojų apklausos duomenimis bei užsibrėžtu Varėnos miesto VPS įgyvendinimo tikslu, nustatytos tikslinės gyventojų grupės, į kurias bus orientuota vietos plėtros strategija: • Varėnos miesto gyventojai; • bedarbiai ir neaktyvūs asmenys, pagrindinį dėmesį skiriant jaunimui; • socialinės rizikos šeimos ir jų vaikai; • senjorai; • mažiau galimybių turintis jaunimas; • neįgalūs asmenys; • socialinių poreikių turintys asmenys ir šeimos, kuriose auga socialinių poreikių turintys vaikai ir jaunuoliai; • jauno verslo subjektai; • kiti socialinę atskirtį patiriantys asmenys. Tikslinių grupių poreikiai bus atliepiami įgyvendinant VPS. Varėnos miesto VPS orientuota į socialinę žmonių gerovę, t. y. atskirtį patiriančių asmenų socialinę integraciją, jų ugdymą, verslumo bei įsidarbinimo galimybių didinimą ir socialinių verslų kūrimą ir plėtrą (koncentruojamasi į įvardintas tikslines grupes, bet neapsiribojant tik jomis). Pažymėtina, kad prie tikslinių grupių, į kurias bus nukreipta vietos plėtros strategija, priskiriami ir prie socialinės integracijos prisidėsiantys asmenys ir įstaigos, besirūpinančios socialiai pažeidžiamais ir socialinę atskirtį patiriančiais asmenims, t. y. nevyriausybinės organizacijos, savivaldybės įstaigos, verslas ir kitos organizacijos. Į numatomas veiklas su tikslinėmis grupėmis bus įtrauktos ir kitos Varėnos miesto bendruomenės ir jų nariai, siekiant sudaryti salygas asmenų įsitraukimui į bendruomenę.

TERITORIJOS, KURIAI RENGIAMA VIETOS PLĖTROS STRATEGIJA, ANALIZĖ

POREIKIŲ IR GALIMYBIŲ ANALIZĖ

Varėnos miesto VVG teritorijos socialinis-ekonominis-demografinis situacijos tyrimas grindžiamas statistinių duomenų ir gyventojų poreikių, identifikuotų apklausos metu, analize. Siekiant įvertinti vystymosi tendencijas Varėnos mieste, buvo atliktas duomenų palyginimas 2018–2022 metais (jei informacija prieinama). Siekiant įvertinti Varėnos miesto situaciją kitų, panašių miestų, rajonų kontekste, buvo atliktas palyginimas su šiomis savivaldybėmis: Varėnos rajonu, Alytaus miestu, Alytaus rajonu. Taip pat tendencijos Varėnos mieste vertinamos lyginant su Alytaus apskrities ir šalies rodikliais.

Varėnos mieste:
• nuo 2018 iki 2022 metų stebimos teigiamos gyventojų migracijos (atvykimas ir išvykimas) tendencijos (2 stiprybė), tačiau dėl mažėjančio gimstamumo ir didėjančio mirtingumo bendras gyventojų skaičius mažėjo t. y. nuo 8 195 iki 8 043 gyventojų. (1 silpnybė);
• vertinant gyventojų struktūros pagal amžiaus rodiklio pokytį 2018–2022 metais pastebima, jog gyventojų struktūra keičiasi nežymiai: didžiąją dalį sudaro 40–65 metų darbingo amžiaus gyventojai (1 stiprybė). Vis gi augant vyresnio amžiaus, pensinio amžiaus gyventojų skaičiui bei mažėjant jaunų gyventojų skaičiui, galimas demografinės pusiausvyros praradimas, sukelsiantis pensinio amžiaus gyventojų išlaikymo bei kitas socialines-ekonomines problemas Varėnoje (2 silpnybė);
• remiantis 2021 metais atlikto gyventojų ir būstų surašymo duomenimis, didžiausią dalį 15–64 metų amžiaus grupės gyventojų sudarė gyventojai su viduriniu išsilavinimu, mažiausią – su pradiniu. Varėnos gyventojai pagal išsilavinimą atitinka bendras šalies tendencijas;
• 2021-2022 m. užimtumo lygis Varėnos mieste yra žemesnis nei Alytaus apskrityje ir šalyje;
• 2018–2022 metų laikotarpiu stebimas asmenų su negalia bei asmenų, kuriems nustatytas specialusis nuolatinės slaugos ar specialusis nuolatinės priežiūros poreikis skaičiaus mažėjimas, atitinkamai apie 8 procentinius punktus ir beveik 10 procentinių punktų (3 stiprybė);
• 2018–2022 metų laikotarpiu socialinę riziką patiriančių asmenų skaičius padidėjo 46,4 proc. t. y. 33 asmenimis, nuo 71 iki 104. Penkerių metų laikotarpiu socialines pašalpas gaunančių gyventojų skaičius nagrinėjamu laikotarpiu padidėjo 1,7 procentiniais punktais, nuo bendrojo gyventojų skaičiaus, kai tuo tarpu šalyje šis rodiklis mažėjo 0,2 procentiniais punktais (4 silpnybė);
• 2018–2022 metų laikotarpiu būsto laukiančių asmenų skaičius mažėjo nuo 174 iki 138 (4 stiprybė);
• 2018–2022 metų laikotarpiu bedarbių skaičius išaugo nuo 704 iki 760 t. y. 7,9 procentiniais punktais, o neaktyvių gyventojų skaičius 20,3 proc (3 silpnybė);
• 2018–2022 metų laikotarpiu bruto darbo užmokestis padidėjo nuo 707 Eur iki 1327,7 Eur, t. y. 87 proc. arba beveik du kartus (5 stiprybė);
• 2020–2022 metų laikotarpiu stebimas įmonių skaičiaus mažėjimas nuo 456 iki 445, t. y. 3,7 proc. Taip pat pažymėtina, kad socialinio verslo subjektų Varėnos mieste nėra (5 silpnybė).

Išsami Varėnos miesto vystymosi poreikių ir galimybių analizė, dėl didelės apimties, pateikiama 2 Priede.

Varėnos miesto VVG veiklos teritorijos stiprybių, silpnybių, galimybių ir grėsmių analizė (toliau – SSGG) atlikta remiantis socialinės, ekonominės ir demografinės teritorijos bei jos gyventojų situacijos ir poreikių analize bei gyventojų apklausos duomenimis.

STIPRYBIŲ, SILPNYBIŲ, GALIMYBIŲ IR GRĖSMIŲ ANALIZĖ

STIPRYBĖS		**SILPNYBĖS**	
1.	Didelis darbingo amžiaus žmonių skaičius	1.	Sumažėjęs gyventojų skaičius ir gimstamumas bei padidėjęs mirtingumas
2.	Teigiami neto migracijos rodikliai	2.	Padidėjęs gyventojų amžiaus vidurkis
3.	Sumažėjęs skaičius fiziškai neįgalių ir / ar intelekto ir psichikos negalią turinčių asmenų bei asmenų, kuriems nustatytas specialusis nuolatinės slaugos ar specialusis nuolatinės priežiūros poreikis	3.	Padidėjęs bedarbių ir neaktyvių gyventojų skaičiaus
4.	Sumažėjęs asmenų ir šeimų skaičius, laukiančių socialinio būsto	4.	Padidėjęs socialines pašalpas gaunančių ir skurdą ar socialinę riziką patiriančių asmenų skaičius
5.	Padidėjęs Varėnos mieste darbuotojams mokamas darbo užmokestis	5.	Varėnos mieste sumažėjęs įmonių skaičius, nėra socialinio verslo
GALIMYBĖS		**GRĖSMĖS**	
1.	ES fondų finansavimas vietos projektams	1.	Gyventojų pasyvumas (nesidomėjimas sudaromomis galimybėmis, problemų sprendimu, nenoras dirbti ir kt.)

2.	Situacijos darbo rinkoje gerinimas per gyventojų informavimo, konsultavimo, tarpininkavimo ir verslumo skatinimo iniciatyvas	2.	Senstanti visuomenė, vaikų ir jaunimo, kaip būsimos darbo jėgos, mažėjimas
3.	Gyventojų verslumo ugdymo ir skatinimo priemonių taikymas	3.	Ekonominis nestabilumas (augančios kainos, paskolų palūkanos, mažėjanti gyventojų perkamoji galia ir kt.)
4.	Informacijos sklaidos ir pateikimo apie verslo socialinių paslaugų prieinamumą bei verslo kūrimą gerinimas	4.	Psichologinės gyventojų būsenos blogėjimas ir neužtikrintumas
5.	Socialinę riziką patiriančių asmenų motyvacijos ir įsitraukimo didinimas	5.	Verslo sektoriui nepakankamai vystantis ir/ar diegiant veikloje naujoves, esant nepakankamai darbo ir pajamų pasiūlai, vis didesnė dalis darbingo amžiaus gyventojų emigruos į ekonomiškai patrauklesnes vietoves, kur užimtumo ir uždarbio galimybės geresnės

VIETOS PLĖTROS STRATEGIJOS TIKSLAI, UŽDAVINIAI IR JŲ ĮGYVENDINIMO STEBĖSENOS RODIKLIAI, ĮSKAITANT IŠMATUOJAMAS REZULTATO SIEKTINAS REIKŠMES

1. TIKSLAS – Skatinti Varėnos miesto gyventojų socialinę įtrauktį ir gerinti jų padėtį darbo rinkoje bei stiprinti jų pasirengimą ekstremaliosioms situacijoms ir grėsmėms
Varėnos miesto VVG veiklos teritorijos socialinė-ekonominė bei SSGG analizė parodė, kad: 1. Varėnos miesto gyventojų situacija pagal užimtumo, pajamų situaciją lyginant Lietuvos ir Alytaus apskrities situaciją, ženkliai prastesnė. Labiausiai minėtais požiūriais socialinę atskirtį patiria neaktyvaus darbingo amžiaus jaunimas ir vyresni gyventojai, neįgalieji, skurdo riziką ir skurdą patiriantys asmenys. 2. Varėnos miesto gyventojų profesinė patirtis ir įgūdžiai bei gebėjimai prisitaikyti prie aplinkos nėra pakankamai išvystyti, todėl auga ilgalaikių bedarbių ir neaktyvių darbingų asmenų skaičius. Taip pat 2022–2030 metų Alytaus regiono plėtros plane identifikuojamos problemos: „1. Neužtikrinama gyvenimo kokybę gerinančių viešųjų paslaugų, atitinkančių gyventojų poreikius, kokybė ir prieinamumas“, „3. Netolygus prisitaikymas prie ekonominių ir socialinių pokyčių mažina regiono konkurencinį pranašumą“ aktualios ir Varėnos miestui, prie jų sprendimo tikimąsi prisidėti įgyvendinant vietos plėtros strategijos 1 tikslą. Kartu įgyvendinant VPS 1 tikslą bus prisidedama prie 2022–2030 metų Alytaus regiono plėtros plano 1 tikslo „Gerinti viešųjų paslaugų kokybę ir prieinamumą“ ir 3 tikslo „Stiprinti regiono konkurencinį pranašumą“. Taip pat įgyvendinant numatytą tikslą bus prisidedama ir prie Varėnos rajono savivaldybės 2018–2028 metų strateginiame plėtros plane užsibrėžtų strateginių tikslų: „1.1. Plėtoti inovatyvią švietimo, kultūros ir sporto sistemą, ugdančią aktyvią ir kūrybingą asmenybę“; „1.2. Užtikrinti sveiką bei socialiai saugią viešąją ir gyvenamąją aplinką“ ir uždavinių: „1.1.2. Propaguoti visuomenės sveiką gyvenseną ir didinti sportinį užimtumą“; „1.2.2. Užtikrinti prieinamą ir įvairiapusę socialinių paslaugų sistemą“.

TIKSLO 1 ALTERNATYVA	**TIKSLO 2 ALTERNATYVA**
Skatinti Varėnos miesto gyventojų socialinę įtrauktį ir gerinti jų padėtį darbo rinkoje per socialinės įtraukties ir švietimo civilinės saugos klausimais veiklas. Šis tikslas yra optimaliausias atsižvelgiant į 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų investicijų programos (toliau – Investicijų programos) 4.7 ir 16.1 uždavinius, juose numatytas veiklas, finansavimo galimybes ir Varėnos miesto vietos bendruomenės poreikius.	Spręsti socialines problemas, kurios trukdo išsilaikyti darbo rinkoje, bei vykdyti neformaliojo švietimo civilinės saugos klausimais veiklas Ši tikslo alternatyva, lyginant su pasirinktąja, apima siauresnį veiklų spektrą nei numatoma finansuoti, t. y. neapima socialinės atskirties mažinimo veiklų bei kito tipo švietimo veiklų.

	Rezultato rodiklio pavadinimas	Pradinė reikšmė	Siekiama reikšmė
1.	Bendruomenės inicijuotos vietos plėtros projektų veiklų dalyvių, kurie po dalyvavimo veiklose toliau dalyvauja socialinei integracijai skirtose veiklose ir (ar) darbo rinkoje, dalis (proc.).	0 (2022)	40 (2029)
2.	Bendruomenės inicijuotos vietos plėtros projektų veiklų dalyvių, kurie dalyvaudami gyventojų švietimo civilinės saugos klausimais veiklose įgijo įgūdžių, dalis (proc.)	0 (2026)	95 (2029)

1.1 UŽDAVINYS – Socialinės atskirties mažinimas Varėnos mieste per bendruomenių inicijuotas socialines veiklas
Pasirinktu uždaviniu sprendžiamos socialinės atskirties problemos Varėnos mieste, skatinant į jų sprendimą įsijungti bendruomenę. Todėl 1.1. uždavinio įgyvendinimas sudarys galimybes: - pasinaudoti stiprybėmis: 2. Teigiami neto migracijos rodikliai, 3. Sumažėjęs skaičius fiziškai neįgalių ir / ar intelekto ir psichikos negalią turinčių asmenų bei asmenų, kuriems nustatytas specialusis nuolatinės slaugos ar specialusis nuolatinės priežiūros poreikis, 4. Sumažėjęs asmenų ir šeimų skaičius, laukiančių socialinio būsto. - eliminuoti silpnybes: 3. Padidėjęs bedarbių ir neaktyvių gyventojų skaičiaus, 4. Padidėjęs socialines pašalpas gaunančių ir skurdą ar socialinę riziką patiriančių asmenų skaičius.

	Produkto rodiklio pavadinimas	Pradinė reikšmė	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Siekiama reikšmė
1.	BIVP projektai, kuriuos įgyvendino NVO ir (arba) kurie įgyvendinti kartu su partneriu (skaičius)	0		0	2	4	6			12
2.	Vietos plėtros veiksmų įgyvendinimo dalyviai	0		0	70	134	82			286

1.1 UŽDAVINIO 1 ALTERNATYVA	**1.1 UŽDAVINIO 2 ALTERNATYVA**
Socialinės atskirties mažinimas Varėnos mieste per bendruomenių inicijuotas socialines veiklas. Šis uždavinys yra optimaliausias atsižvelgiant į Investicijų programos 4.7 uždavinį, jame numatytas veiklas, pasirinktą tikslą, finansavimo galimybes ir Varėnos miesto vietos bendruomenės poreikius.	Socialinių problemų sprendimui skirtų paslaugų plėtra. Ši uždavinio alternatyva, lyginant su pasirinktąja, apima siauresnį veiklų spektrą nei numatomą finansuoti siekiant užsibrėžto tikslo, t. y. neapima socialinės atskirties mažinimo veiklų.

1.2 UŽDAVINYS – Bedarbių ir ekonomiškai neaktyvių asmenų užimtumui skirtų iniciatyvų įgyvendinimas Varėnos mieste
Pasirinktu uždaviniu sprendžiama bedarbių ir ekonomiškai neaktyvių asmenų skaičiaus didėjimo Varėnos mieste problema, siekiant įvairių iniciatyvų pagalba pagerinti jų padėtį darbo rinkoje ir didinti Varėnos miesto gyventojų užimtumą. Todėl 1.2. uždavinio įgyvendinimas sudarys galimybes: - pasinaudoti stiprybėmis: 1. Didelis darbingo amžiaus žmonių skaičius, 2. Teigiami neto migracijos rodikliai, 3. Sumažėjęs skaičius fiziškai neįgalių ir / ar intelekto ir psichikos negalią turinčių asmenų bei asmenų, kuriems nustatytas specialusis nuolatinės slaugos ar specialusis nuolatinės priežiūros poreikis, 4. Sumažėjęs asmenų ir šeimų skaičius, laukiančių socialinio būsto, 5. Padidėjęs Varėnos mieste darbuotojams mokamas darbo užmokestis. - eliminuoti silpnybes: 1. Sumažėjęs gyventojų skaičius ir gimstamumas bei padidėjęs mirtingumas, 3. Padidėjęs bedarbių ir neaktyvių gyventojų skaičiaus, 4. Padidėjęs socialines pašalpas gaunančių ir skurdą ar socialinę riziką patiriančių asmenų skaičius, 5. Varėnos mieste sumažėjęs įmonių skaičius, nėra socialinio verslo.

	Produkto rodiklio pavadinimas	Pradinė reikšmė	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Siekiama reikšmė

1.	BIVP projektai, kuriuos įgyvendino NVO ir (arba) kurie įgyvendinti kartu su partneriu (skaičius)	0		0	0	1	1			2
2.	Vietos plėtros veiksmų įgyvendinimo dalyviai	0		0	0	30	34			64

1.2 UŽDAVINIO 1 ALTERNATYVA	1.2 UŽDAVINIO 2 ALTERNATYVA
Bedarbių ir ekonomiškai neaktyvių asmenų užimtumui skirtų iniciatyvų įgyvendinimas Varėnos mieste. Šis uždavinys yra optimaliausias atsižvelgiant į Investicijų programos 4.7 uždavinį, jame numatytas veiklas, pasirinktą tikslą, finansavimo galimybes ir Varėnos miesto vietos bendruomenės poreikius.	Varėnos gyventojų užimtumo lygio kėlimas per įtraukimo į darbo rinką priemonių įgyvendinimą. Ši uždavinio alternatyva, lyginant su pasirinktąja, per plačiai apibrėžia galimų finansuoti veiklų ir tikslinių grupių spektrą, todėl siekiant užsibrėžto VPS tikslo, racionaliau pasirinkti aiškiai apibrėžtą tikslinę grupę, į kurią būtų orientuotas uždavinio įgyvendinimas.

1.3 UŽDAVINYS – Stiprinti Varėnos miesto gyventojų pasirengimą ekstremaliosioms situacijoms ir grėsmėms vykdant švietimo civilinės saugos klausimais veiklas

Pasirinktu uždaviniu sprendžiama Strategijoje įvardijama darbingo amžiaus asmenų neaktyvumo, žemo užimtumo lygio bei didėjančio socialines pašalpas gaunančių gyventojų skaičiaus problemos. Gyventojų neaktyvumas, žemas užimtumas ir neaktyvumas darbo rinkoje sąlygoje, kad tampa mažiau atsparūs ir mažiau pasirengę išorės grėsmėms, todėl būtina stiprinti jų gebėjimus elgtis nelaimių (gamtos, pramoninių nelaimių, karinių konfliktų) atvejais bei pasiūlyti jiems tinkamas švietimo civilinės saugos klausimais veiklas. Todėl 1.3 uždavinio įgyvendinimas sudarys galimybes:
- pasinaudoti stiprybėmis: 1. Didelis darbingo amžiaus žmonių skaičius, 2. Teigiami neto migracijos rodikliai, 3. Sumažėjęs skaičius fiziškai neįgalių ir / ar intelekto ir psichikos negalią turinčių asmenų bei asmenų, kuriems nustatytas specialusis nuolatinės slaugos ar specialusis nuolatinės priežiūros poreikis, 4. Sumažėjęs asmenų ir šeimų skaičius, laukiančių socialinio būsto, 5. Padidėjęs Varėnos mieste darbuotojams mokamas darbo užmokestis.
- eliminuoti silpnybes: 1. Sumažėjęs gyventojų skaičius ir gimstamumas bei padidėjęs mirtingumas, 3. Padidėjęs bedarbių ir neaktyvių gyventojų skaičiaus, 4. Padidėjęs socialines pašalpas gaunančių ir skurdą ar socialinę riziką patiriančių asmenų skaičius, 5. Varėnos mieste sumažėjęs įmonių skaičius, nėra socialinio verslo.
Šis uždavinys taip pat prisidėtų prie strategijoje įvardytos galimybių „ES fondų finansavimas vietos projektams“ bei „Situacijos darbo rinkoje gerinimas per gyventojų informavimo, konsultavimo, tarpininkavimo ir verslumo skatinimo iniciatyvas“, kadangi leistų finansuoti projektus veikloms, kurios anksčiau nebuvo finansuojamas pagal BIVP metodą, bei leistų didinti gyventojų informuotumą, kaip elgtis ekstremalių situacijų ir grėsmių atveju.

	Produkto rodiklio pavadinimas	Pradinė	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Siekiama
1.	BIVP projektai, kuriuos įgyvendino NVO ir (arba) kurie įgyvendinti kartu su partneriu (skaičius)	0	0	0	0	0	0	1	0	1
2.	Bendruomenės inicijuotos vietos plėtros projektų veiklų dalyviai, dalyvavę gyventojų švietimo civilinės saugos klausimais veiklose – dalyvių skaičius	0	0	0	0	0	0	100	0	100

1.3 UŽDAVINIO 1 ALTERNATYVA	1.3 UŽDAVINIO 2 ALTERNATYVA
Socialinės įtraukties didinimas Varėnos mieste vykdant švietimo civilinės saugos klausimais veiklas Šis uždavinys yra optimaliausias atsižvelgiant į Investicijų programos 16.1 uždavinį, jame numatytas veiklas, pasirinktą tikslą, finansavimo galimybes ir Varėnos miesto vietos bendruomenės poreikius.	Socialinės įtraukties didinimas Varėnos mieste vykdant švietimo civilinės saugos klausimais veiklas pagal neformaliojo švietimo programas Ši uždavinio alternatyva, lyginant su pasirinktąja, apima siauresnį veiklų spektrą nei numatomą finansuoti, kadangi apribotų galimą švietimo, mokymo veiklų spektrą, t. y. veiklas būtų galima vykdyti tik pagal neformaliojo švietimo programas, kitos mokymo formos būtų neįmanomos.

2. TIKSLAS – Skatinti Varėnos miesto gyventojų verslumą

Varėnos miesto VVG veiklos teritorijos socialinė-ekonominė bei SSGG analizė parodė, kad Varėnos miesto gyventojų situacija pagal verslumą, lyginant Lietuvos ir Alytaus situacija, ženkliai prastesnė. Be to, Varėnoje nėra nei vieno socialinio verslo subjekto.

2022–2030 metų Alytaus regiono plėtros plane identifikuojama problema „3. Netolygus prisitaikymas prie ekonominių ir socialinių pokyčių mažina regiono konkurencinį pranašumą“ aktuali ir Varėnos miestui, prie jos sprendimo tikimąsi prisidėti įgyvendinant vietos plėtros strategijos 2 tikslą. Kartu įgyvendinant VPS 2 tikslą bus prisidedama prie 2022–2030 metų Alytaus regiono plėtros plano 3 tikslo „Stiprinti regiono konkurencinį pranašumą“. Taip pat įgyvendinant nusimatytą tikslą bus prisidedama ir prie Varėnos rajono savivaldybės 2018–2028 metų strateginiame plėtros plane užsibrėžto strateginio 2.1. tikslo „Sukurti palankią aplinką investicijoms ir rajono verslo vystymuisi“, 2.1.1. uždavinio „Skatinti verslumą visuomenėje, užtikrinant palankią ekonominę aplinką smulkiam ir vidutiniam verslui“ įgyvendinimo.

TIKSLO 1 ALTERNATYVA	TIKSLO 2 ALTERNATYVA
Skatinti Varėnos miesto gyventojų verslumą. Šis tikslas yra optimaliausias atsižvelgiant į Investicijų programos 4.7 ir 4.9 uždavinius, juose numatytas veiklas, pasirinktą tikslą, finansavimo galimybes ir identifikuotus Varėnos miesto vietos bendruomenės poreikius.	Skatinti verslo kūrimą ir plėtrą Varėnos mieste. Ši tikslo alternatyva per plačiai apibrėžia galimą veiklų spektrą, kuris neatitinka Investicijų programos 4.7 ir 4.9 uždavinius, juose numatytų veiklų, o svarbiausia finansavimo galimybių.

	Rezultato rodiklio pavadinimas	Pradinė reikšmė	Siekiama reikšmė
1.	Bendruomenės inicijuotos vietos plėtros projektų veiklų dalyvių, kurie po dalyvavimo veiklose toliau dalyvauja socialinei integracijai skirtose veiklose ir (ar) darbo rinkoje, dalis (proc.)	0 (2022)	40 (2029)

2.	Paramą gavusiuose subjektuose sukurtos darbo vietos (vienų metų etato ekvivalentai)	0	2,5

2.1 UŽDAVINYS – Iniciatyvų, skirtų bendruomenės verslumui didinti, įgyvendinimas Varėnos mieste
Pasirinktu uždaviniu sprendžiama problema yra verslumo mokymų, konsultacijų (mentorystės), informavimo ir pagalbos aktualiais verslui klausimais, reikalingomis priemonėmis verslo pradžiai trūkumas, kas paskatins Varėnos miesto gyventojus įgyvendinti verslo idėjas bei išlaikyti savarankišką užimtumą. Todėl 2.1. uždavinio įgyvendinimas sudarys galimybes: - pasinaudoti stiprybėmis: 1. Didelis darbingo amžiaus žmonių skaičius, 2. Teigiami neto migracijos rodikliai, 5. Padidėjęs Varėnos mieste darbuotojams mokamas darbo užmokestis. - eliminuoti silpnybes: 3. Padidėjęs bedarbių ir neaktyvių gyventojų skaičiaus, 4. Padidėjęs socialines pašalpas gaunančių ir skurdą ar socialinę riziką patiriančių asmenų skaičius, 5. Varėnos mieste sumažėjęs įmonių skaičius, nėra socialinio verslo.

	Produkto rodiklio pavadinimas	Pradinė reikšmė	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Siekiama reikšmė
1.	BIVP projektai, kuriuos įgyvendino NVO ir (arba) kurie įgyvendinti kartu su partneriu (skaičius)	0			1	1	1			3
2.	Vietos plėtros veiksmų įgyvendinimo dalyviai	0			3	3	3			9

2.1 UŽDAVINIO 1 ALTERNATYVA	**2.1 UŽDAVINIO 2 ALTERNATYVA**
Iniciatyvų, skirtų bendruomenės verslumui didinti, įgyvendinimas Varėnos mieste. Šis uždavinys yra optimaliausias atsižvelgiant į Investicijų programos 4.7 uždavinį, jame numatytas veiklas, pasirinktą tikslą, finansavimo galimybes ir Varėnos miesto vietos bendruomenės poreikius.	Verslo kūrimo ir plėtros Varėnos mieste rėmimas. Ši uždavinio alternatyva per plačiai apibrėžia galimą veiklų spektrą, kuris neatitinka Investicijų programos 4.7 uždavinio, jame numatytų veiklų, o svarbiausia finansavimo galimybių.

2.2 UŽDAVINYS – veiklų, skirtų socialinio verslo kūrimui ir plėtrai Varėnos mieste, organizavimas
Pasirinktu uždaviniu sprendžiama problema susijusi su organizacijų, kurių misija yra atrasti kūrybiškus, verslius sprendimus pažeidžiamų grupių atskirties problemoms spręsti, skatinimo trūkumu. Tai paskatins Varėnos miesto gyventojus įgyvendinti, plėtoti verslo idėjas, prisidedančias prie pažeidžiamų grupių atskirties problemų sprendimo ir darbo vietų Varėnos mieste kūrimo. Todėl 2.2. uždavinio įgyvendinimas sudarys galimybes: - pasinaudoti stiprybėmis: 1. Didelis darbingo amžiaus žmonių skaičiu, 2. Teigiami neto migracijos rodikliai, 3. Didelis darbingo amžiaus žmonių skaičius, 5. Padidėjęs Varėnos mieste darbuotojams mokamas darbo užmokestis. - eliminuoti silpnybes: 3. Padidėjęs bedarbių ir neaktyvių gyventojų skaičiaus, 4. Padidėjęs socialines pašalpas gaunančių ir skurdą ar socialinę riziką patiriančių asmenų skaičius, 5. Varėnos mieste sumažėjęs įmonių skaičius, nėra socialinio verslo.

	Produkto rodiklio pavadinimas	Pradinė reikšmė	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Siekiama reikšmė
1.	Socialinio verslo subjektai, per BIVP projektus gavę paramą socialinio verslo kūrimui ar plėtrai	0		0	1	1				2
2.	Paramą gavusios įmonės (iš jų: labai mažos, mažosios, vidutinės ir didelės)	0		0	1	1				2
3.	Vietos plėtros veiksmų įgyvendinimo dalyviai	0		0	1	1				2
4.	Paramą dotacijomis gavusios įmonės	0		0	1	1				2

2.2 UŽDAVINIO 1 ALTERNATYVA	**2.2 UŽDAVINIO 2 ALTERNATYVA**
Veiklų, skirtų socialinio verslo kūrimui ir plėtrai Varėnos mieste, organizavimas. Šis uždavinys yra optimaliausias atsižvelgiant į Investicijų programos 4.9 uždavinį, jame numatytas veiklas, pasirinktą tikslą, finansavimo galimybes ir Varėnos miesto vietos bendruomenės poreikius.	Verslo, prisidedančio prie pažeidžiamų grupių atskirties problemų sprendimo, rėmimas. Ši uždavinio alternatyva per plačiai apibrėžia veiklų spektrą, kuris neatitinka Investicijų programos 4.9 uždavinio, jame numatytų veiklų, o svarbiausia finansavimo galimybių.

GYVENAMOSIOS VIETOVĖS BENDRUOMENĖS DALYVAVIMO RENGIANT STRATEGIJĄ EIGA

VIEŠIEJI PRISTATYMAI IR KONSULTACIJOS
Rengiant Varėnos miesto 2023–2029 m. vietos plėtros strategiją, į rengimo procesą siekta įtraukti kuo daugiau gyventojų, nevyriausybinių organizacijų, verslo ir savivaldybės administracijos bei įstaigų atstovų. Varėnos miesto bendruomenė į strategijos rengimą buvo įtraukti keliais būdais: 1. Per nuolatinį komunikavimą ir aktualios informacijos apie rengiamą strategiją viešinimą VVG interneto svetainėje http://varenosmiestovvg.lt/, Varėnos rajono savivaldybės svetainėje www.varena.lt, Varėnos miesto VVG paskyroje socialiniame tinkle *Facebook* , *Facebook* grupėse, kuriose buriasi Varėnos miesto gyventojai, kviečiant teikti pasiūlymus el. paštu, telefonu. Rezultatai: pateiktos potencialių projektų idėjos, identifikuotas investicijų poreikis, taip pat gauti pasiūlymai dėl tikslinių grupių. 2. Per 2023 m. balandžio 27 d. vykusius viešus susitikimus su nevyriausybinių organizacijų (įskaitant sporto) atstovais, Varėnos miesto gyventojais, su viešojo sektoriaus (biudžetinių įstaigų) atstovais ir atskirai su verslo atstovais bei asmenimis, vykdančiais individualią veiklą. Susitikimai vyko Varėnos švietimo centre, adresu: J. Basanavičiaus g. 9, Varėnoje. Susitikimų metu pristatyta VPS rengimo eiga, atlikta teritorijos ir gyventojų analizės dalis, gyventojų apklausos duomenys, siūlymai dėl tikslų ir veiksmų. Rezultatai: susitikimų metu gyventojai, verslo ir organizacijų, vietos valdžios atstovai supažindinti su rengiamu VPS ir būsimomis galimybėmis, išsakytos potencialių projektų idėjos, identifikuoti poreikiai, galimybės, užtikrinti Varėnos miesto plėtrą bei grėsmės. 3. Per reprezentatyvią gyventojų apklausą, vykusią 2023 m. balandžio 11–28 dienomis. Gyventojų apklausa vykdyta per internetinę svetainę Zoho.com. Informacija apie atliekamą gyventojų apklausą, nuoroda į anketą buvo talpinama Varėnos miesto VVG interneto svetainėje, socialiniame tinkle *Facebook* , platinama per organizacijas, renginius. Varėnos gyventojams, Varėnoje veikiančių įstaigų, įmonių darbuotojams, projektų vykdytojams el. paštu siunčiami prašymai užpildyti apklausų anketas. Siekiant užtikrinti vyresnių gyventojų įsitraukimą ir atsižvelgti į jų nuomonę, taip pat Varėnos gyventojų apklausos anketos pagyvenusiems žmonėms ir neįgaliesiems buvo platinamos popierine forma. Rezultatai: identifikuotas gyventojų ir organizacijų požiūris į situaciją, gyvenimą Varėnos mieste, gyventojams aktualiausios problemos, galimi jų sprendimo būdai, tikslinės grupės, kurioms turėtų būti skiriamas dėmesys, paslaugos, kurių trūksta Varėnos mieste ir veiklos, kurios, gyventojų nuomone, turėtų būti finansuojamos įgyvendinant VPS. Be jau nurodytų bendruomenės dalyvavimo būdų rengiant Varėnos miesto vietos plėtros strategiją vyko neformalios diskusijos, gyventojai, verslo, nevyriausybinio sektoriaus atstovai siuntė pasiūlymus elektroniniu paštu info@varenosmiestovvg.lt ir išsakė savo pastebėjimus telefonu, susitikimų metu.

VARĖNOS MIESTO 2023–2029 M. VIETOS PLĖTROS STRATEGIJOS FINANSINIS VEIKSMŲ PLANAS

1. TIKSLAS - Skatinti Varėnos miesto gyventojų socialinę įtrauktį ir gerinti jų padėtį darbo rinkoje bei stiprinti jų pasirengimą ekstremaliosioms situacijoms ir grėsmėms										
		2022	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Iš viso 2022-2029 m.**
	Europos socialinis fondas +	0,00	0,00	0,00	88501,59	80665,41	125465,57	96841,50	15000,00	406474,07
	Europos regioninės plėtros fondas	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	LR valstybės biudžetas	0,00	0,00	0,00	15617,93	14235,07	15964,51	9148,50	0,00	54966,01
	Savivaldybės biudžeto lėšos	0,00	0,00	0,00	8676,62	7908,37	8869,17	5082,50	0,00	30536,67
	Privačios lėšos	0,00	0,00	0,00	2892,22	2636,12	2956,39	4325,75	2368,42	15178,89
	Iš viso tikslui:	**507 155,64**								
1.1. UŽDAVINYS - Socialinės atskirties mažinimas Varėnos mieste per bendruomenių inicijuotas socialines veiklas										
	Europos socialinis fondas +	0,00	0,00	0,00	63665,00	61735,91	75004,07	51841,50	0,00	252246,48
	Europos regioninės plėtros fondas	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	LR valstybės biudžetas	0,00	0,00	0,00	11235,00	10894,57	13236,01	9148,50	0,00	44514,08
	Savivaldybės biudžeto lėšos	0,00	0,00	0,00	6241,67	6086,54	7353,34	5082,50	0,00	24764,05
	Privačios lėšos	0,00	0,00	0,00	2080,55	2028,84	2451,11	1694,17	0,00	8254,67
	Iš viso uždaviniui:	**329 779,28**								
1.1.1. Veiksmas - Socialinių paslaugų pasiūlos ir prieinamumo didinimas, plėtojant informavimo, tarpininkavimo, konsultavimo bei sociokultūrines paslaugas, skirtas gyventojų socialiniams ryšiams bendruomenėje stiprinti Varėnos mieste, įskaitant bendras veiklas / bendradarbiavimą su kitų miestų VVG veiklos teritorijose įsikūrusiomis organizacijomis.	Veiksmų vykdytojai: privatūs ir viešieji juridiniai asmenys, kurie vykdo veiklą VPS įgyvendinimo teritorijoje. Projekto bent vienu iš partnerių turi būti nevyriausybinė organizacija (NVO) arba socialinis partneris (t. y. darbuotojų ar darbdavių organizacija). Vykdytojo atrankos principai: konkursas.	Europos socialinis fondas +	0,00	0,00	0,00	63665,00	61735,91	75004,07	51841,50	0,00	252246,48
		Europos regioninės plėtros fondas	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		LR valstybės biudžetas	0,00	0,00	0,00	11235,00	10894,57	13236,01	9148,50	0,00	44514,08
		Savivaldybės biudžeto lėšos	0,00	0,00	0,00	6241,67	6086,54	7353,34	5082,50	0,00	24764,05
		Privačios lėšos	0,00	0,00	0,00	2080,55	2028,84	2451,11	1694,17	0,00	8254,67

		Iš viso veiksmui:	**329 779,28**								
1.2 UŽDAVINYS - Bedarbių ir ekonomiškai neaktyvių asmenų užimtumui skirtų iniciatyvų įgyvendinimas Varėnos mieste											
		Europos socialinis fondas +	0,00	0,00	0,00	24 836,59	18 929,50	15 461,50	0,00	0,00	59 227,59
		Europos regioninės plėtros fondas	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		LR valstybės biudžetas	0,00	0,00	0,00	4 382,93	3 340,50	2 728,50	0,00	0,00	10 451,93
		Savivaldybės biudžeto lėšos	0,00	0,00	0,00	2 434,95	1 821,83	1 515,83	0,00	0,00	5 772,62
		Privačios lėšos	0,00	0,00	0,00	811,66	607,28	505,28	0,00	0,00	1 924,22
		Iš viso uždaviniui:	**77 376,36**								
1.2.1. Veiksmas - Įsidarbinimo galimybes didinančių paslaugų teikimas vykdant informavimo, konsultavimo, tarpininkavimo, neformalaus ar kito švietimo veiklas, organizuojant kursus, mokymus bei įskaitant praktines veiklas.	Veiksmo vykdytojai: privatūs ir viešieji juridiniai asmenys, kurie vykdo veiklą VPS įgyvendinimo teritorijoje. Galimi partneriai atitinkantys pareiškėjams keliamus reikalavimus ir (ar) Kaišiadorių miesto teritorijoje veikiantys privatūs ar viešieji juridiniai asmenys. Vykdytojo atrankos principai: konkursas.	Europos socialinis fondas +	0,00	0,00	0,00	24 836,59	18 929,50	15 461,50	0,00	0,00	59 227,59
		Europos regioninės plėtros fondas	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		LR valstybės biudžetas	0,00	0,00	0,00	4 382,93	3 340,50	2 728,50	0,00	0,00	10 451,93
		Savivaldybės biudžeto lėšos	0,00	0,00	0,00	2 434,95	1 821,83	1 515,83	0,00	0,00	5 772,62
		Privačios lėšos	0,00	0,00	0,00	811,66	607,28	505,28	0,00	0,00	1 924,22
		Iš viso veiksmui:	**77 376,36**								
1.3 UŽDAVINYS - Stiprinti Varėnos miesto gyventojų pasirengimą ekstremaliosioms situacijoms ir grėsmėms vykdant švietimo civilinės saugos klausimais veiklas											
		Europos socialinis fondas +	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	35000,00	45000,00	15000,00	95000,00
		Europos regioninės plėtros fondas	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		LR valstybės biudžetas	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Savivaldybės biudžeto lėšos	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Privačios lėšos	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2631,58	2368,42	5000,00

		Iš viso uždaviniui:	**100 000,00**								
1.3.1 Veiksmas - Gyventojų švietimo civilinės saugos klausimais veiklų ir iniciatyvų organizavimas bei įgyvendinimas Varėnos mieste	Veiksmo vykdytojai: Privatūs ir viešieji juridiniai asmenys, kurie vykdo veiklą VPS įgyvendinimo teritorijoje, savivaldybės, kurios teritorijoje įgyvendinama VPS, administracija. Galimi partneriai atitinkantys PFSA partneriams keliamus reikalavimus. Vykdytojo atrankos principai: konkursas.	Europos socialinis fondas +	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	35000,00	45000,00	15000,00	95000,00
		Europos regioninės plėtros fondas	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		LR valstybės biudžetas	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Savivaldybės biudžeto lėšos	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Privačios lėšos	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1842,11	2368,42	789,47	5000,00
		Iš viso veiksmui:	100 000,00								
2. TIKSLAS - Skatinti Varėnos miesto gyventojų verslumą											
		Europos socialinis fondas +	0,00	0,00	0,00	31 563,60	31 563,60	31 138,53	0,00	0,00	94 265,73
		Europos regioninės plėtros fondas	0,00	0,00	0,00	96 861,75	64 574,50	0,00	0,00	0,00	161 436,25
		LR valstybės biudžetas	0,00	0,00	0,00	22 663,30	16 965,55	5 495,04	0,00	0,00	45 123,88
		Savivaldybės biudžeto lėšos	0,00	0,00	0,00	12 590,72	9 425,30	3 052,81	0,00	0,00	25 068,83
		Privačios lėšos	0,00	0,00	0,00	4 196,91	3 141,77	1 017,60	0,00	0,00	8 356,28
		Iš viso tikslui:	**334 250,98**								
2.1 UŽDAVINYS - Iniciatyvų, skirtų bendruomenės verslumui didinti, įgyvendinimas Varėnos mieste											
		Europos socialinis fondas +	0,00	0,00	0,00	31 563,60	31 563,60	31 138,53	0,00	0,00	94 265,73
		Europos regioninės plėtros fondas	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		LR valstybės biudžetas	0,00	0,00	0,00	5 570,05	5 570,05	5 495,04	0,00	0,00	16 635,13
		Savivaldybės biudžeto lėšos	0,00	0,00	0,00	3 094,46	3 094,47	3 052,81	0,00	0,00	9 241,74
		Privačios lėšos	0,00	0,00	0,00	1 031,49	1 031,49	1 017,60	0,00	0,00	3 080,58
		Iš viso uždaviniui:	**123 223,19**								
2.1.1. Veiksmas - Neformalių iniciatyvų, skirtų gyventojų verslumui skatinti bei jauniems verslams remti, įgyvendinimas ir	Veiksmo vykdytojai: privatūs ar viešieji juridiniai asmenys, kurie vykdo veiklą VPS įgyvendinimo teritorijoje. Vykdytojo atrankos	Europos socialinis fondas +	0,00	0,00	0,00	31 563,60	31 563,60	31 138,53	0,00	0,00	94 265,73
		Europos regioninės plėtros fondas	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

reikalingų priemonių suteikimas.	principai: konkursas.	LR valstybės biudžetas	0,00	0,00	0,00	5 570,05	5 570,05	5 495,04	0,00	0,00	16 635,13
		Savivaldybės biudžeto lėšos	0,00	0,00	0,00	3 094,46	3 094,47	3 052,81	0,00	0,00	9 241,74
		Privačios lėšos	0,00	0,00	0,00	1 031,49	1 031,49	1 017,60	0,00	0,00	3 080,58
		Iš viso veiksmui:	**123 223,19**								
2.2 UŽDAVINYS - Veiklų, skirtų socialinio verslo kūrimui ir plėtrai Varėnos mieste, organizavimas											
		Europos socialinis fondas +	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Europos regioninės plėtros fondas	0,00	0,00	0,00	96 861,75	64 574,50	0,00	0,00	0,00	161 436,25
		LR valstybės biudžetas	0,00	0,00	0,00	17 093,25	11 395,50	0,00	0,00	0,00	28 488,75
		Savivaldybės biudžeto lėšos	0,00	0,00	0,00	9 496,25	6 330,83	0,00	0,00	0,00	15 827,08
		Privačios lėšos	0,00	0,00	0,00	3 165,42	2 110,28	0,00	0,00	0,00	5 275,70
		Iš viso uždaviniui:	**211 027,78**								
2.2.1. Veiksmas - Socialinio verslo produktų ir paslaugų, pritaikytų bendruomenės poreikiams, kūrimas ir diegimas bei darbo vietų kūrimas.	Veiksmo vykdytojai: NVO arba privatūs juridiniai asmenys, kurie vykdo veiklą VPS įgyvendinimo teritorijoje, išskyrus savivaldybės administraciją, valstybės ar savivaldybės įmones bei įstaigas. Vykdytojo atrankos principai: konkursas.	Europos socialinis fondas +	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Europos regioninės plėtros fondas	0,00	0,00	0,00	96 861,75	64 574,50	0,00	0,00	0,00	161 436,25
		LR valstybės biudžetas	0,00	0,00	0,00	17 093,25	11 395,50	0,00	0,00	0,00	28 488,75
		Savivaldybės biudžeto lėšos	0,00	0,00	0,00	9 496,25	6 330,83	0,00	0,00	0,00	15 827,08
		Privačios lėšos	0,00	0,00	0,00	3 165,42	2 110,28	0,00	0,00	0,00	5 275,70
		Iš viso veiksmui:	**211 027,78**								

Lėšos strategijos įgyvendinimui	iš viso:	2022 m.	2023 m.	2024 m.	2025 m.	2026 m.	2027 m.	2028 m.	2029 m.
Europos socialinis fondas +	500 739,80	0,00	0,00	0,00	120 065,19	112 229,01	156 604,10	96 841,50	15 000,00
Europos regioninės plėtros fondas	161 436,25	0,00	0,00	0,00	96 861,75	64 574,50	0,00	0,00	0,00
LR valstybės biudžetas	100 089,89	0,00	0,00	0,00	38 281,23	31 200,62	21 459,55	9 148,50	0,00

Savivaldybės biudžeto lėšos	55 605,50	0,00	0,00	0,00	21 267,34	17 333,68	11 921,98	5 082,50	0,00
Privačios lėšos	23 535,17	0,00	0,00	0,00	7 089,13	5 777,89	5 816,10	4 062,59	789,47

Lėšos strategijos administravimui	iš viso:	2022 m.	2023 m.	2024 m.	2025 m.	2026 m.	2027 m.	2028 m.	2029 m.	2030 m.
Europos socialinis fondas +	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Europos regioninės plėtros fondas	128 777,69	0,00	0,00	18 905,87	18 905,87	18 905,87	20 748,37	19 055,87	19 655,85	12 600,00
LR valstybės biudžetas	20 825,48	0,00	0,00	3 336,33	3 336,33	3 336,33	2 833,83	2 916,33	3 086,33	1 980,00
Savivaldybės biudžeto lėšos	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Privačios lėšos	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Iš viso vietos plėtros strategijai:	
Europos socialinis fondas +	500 739,80
Europos regioninės plėtros fondas	290 213,94
LR valstybės biudžetas	120 915,37
Savivaldybės biudžeto lėšos	55 605,50
Privačios lėšos	23 535,17

VIETOS PLĖTROS STRATEGIJOS VALDYMO, STEBĖSENOS IR VERTINIMO TVARKA

VPS VALDYMAS, STEBĖSENA, VERTINIMAS IR KEITIMAI
Vietos plėtros strategijos įgyvendinimo valdymas Už veiksmų, skirtų vietos plėtros strategijai įgyvendinti, atranką, vietos plėtros strategijos įgyvendinimo valdymą, koordinavimą ir stebėseną atsakinga Varėnos miesto VVG. Varėnos miesto VVG valdymo organų struktūrą sudaro: Varėnos miesto VVG narių visuotinis susirinkimas – aukščiausias valdymo organas, kolegialus valdymo organas - Varėnos miesto VVG valdyba, vienasmenis valdymo organas – Varėnos miesto VVG pirmininkas. Varėnos miesto VVG vietos plėtros strategijos įgyvendinimui sudaryta vietos plėtros strategijos administracija, kurią sudaro: VVG vadovas, kuris dirba savanoriškais pagrindais ir yra atsakingas už administracijos darbuotojų veiklų koordinavimą, kontrolę, savalaikišką VPS veiksmų įgyvendinimą, VPS projektų vadybininkas, kuris yra atsakingas už VVG veiklos ir VPS įgyvendinimo veiklų organizavimą, PĮP atrankos kriterijų, jų vertinimo balais pagal kiekvieną veiksmą, vietos plėtros PĮP vertinimo ir atrankos vidaus tvarkos, kvietimų plano bei formos parengimą, duomenų VPS ataskaitoms rinkimą, pareiškėjų konsultavimą, mokymų organizavimą, PĮP vertinimo organizavimą, ir finansininkas, kuris atsakingas už VVG veiklos finansinių operacijų atlikimą bei VPS administravimo projektų finansinės veiklos dokumentavimą ir finansinę apskaitą, ir viešųjų ryšių specialistas, atsakingas už VPS ir jos įgyvendinimo veiklų (kvietimų, paramą gavusių vietos projektų, aktualių dokumentų, kvietimų į mokymus ir kt.), VVG veiklos, kontaktinės informacijos ir kitos aktualios informacijos viešinimą Varėnos miesto VVG interneto svetainėje www.varenosmiestovvg.lt, Varėnos miesto VVG paskyroje socialiniame tinkle „Facebook“ ir kitose medijose. Varėnos miesto VVG visuotinis narių susirinkimas svarsto ir tvirtina PĮP atrankos kriterijus, PĮP vertinimo ir atrankos vidaus tvarkos (toliau – Tvarka), vietos PĮP sąrašus, VPS įgyvendinimo ataskaitas. Tarp visuotinių VVG visuotinis narių susirinkimų šias funkcijas įgaliota atlikti Varėnos miesto VVG valdyba. Valdyba taip pat yra atsakinga už strategijos įgyvendinimo priežiūros priemonių plano vykdymą ir strategijoje numatytų įgyvendinimo rodiklių pasiekimą. Atliekant veiksmų ir juos įgyvendinančių vietos plėtros projektų vykdytojų atranką bei įgyvendinant projektus bus laikomasi šių principų: • Partnerystės ir atvirumo. Projektus bus skatinamos teikti tiek nevyriausybinės organizacijos, tiek verslo subjektai ir juos atstovaujančios asociacijos, tiek savivaldybės įstaigos. Kadangi jos dirba su skirtingomis tikslinėmis grupėmis, taip siekiama, kad į projektus būtų įtraukiama kuo daugiau įvairių socialinių grupių Varėnos miesto gyventojų. Projektų vykdytojai bus skatinami organizuoti veiklas kuo įvairesnėms socialinėms grupėms. Projektams, kurie įtrauks daugiau nei vieną socialinę grupę, bus skiriami papildomi balai. Tam bus pasitelkiami ir skirtingi sklaidos kanalai – su vyresnio amžiau asmeminis dirbančioms organizacijos bus organizuojami asmeniniai susitikimai apie projektų teikimo galimybes, įstaigoms, verslams bus siunčiama informacija el. paštu, organizuojami mokymai. • Lyčių lygybės. Pareiškėjai ir projektų vykdytojai bus skatinami sudaryti vienodas galimybes dalyvauti projektų veiklose tiek vyrams, tiek moterims, projektuose negalės būtų jokių apribojimų dalyviams pagal jų lytį. Projektuose bus siekiama kuo didesnio lyčių subalansuotumo. Tas pats principas bus taikomas ir atrenkant projektų vykdytojus. • Nediskriminavimo. Projektų veiklose galės dalyvauti visi asmenys, nepriklausomai nuo jų tautybės, rasės, socialinės padėties ar lytinės orientacijos, etninės priklausomybės, religijos, negalios, amžiaus, pažiūrų, kalbos. Projektų veiklos turės būti įgyvendidamos tik vietose, kurios prieinamos asmenims, tuintiems fizinę negalią, o pareiškėjai turės teikti papildomą pagalbą asmenims, turintiems negalią. Pareiškėjai turės užtikrinti, kad informacija apie projektų veiklas gyventojus pasiektų įvairiais kanalais, kadangi skirtingos soc. padėties, kalbos, tautybės asmenys naudojami skirtingais komunikacijos kanalais. Nediskriminavimo principas bus taikomas ir atrenkant veiksmų projektų vykdytojus, nebus apribojimų projektų vykdytojams dėl jų tautybės, amžiaus, socialinės padėties, pažiūrų, religijos, negalios ir pan. • Jaunimo dalyvavimo. Mieste veikiančios jaunimo organizacijos, su jaunimu dirbančios įstaigos bus atskirai raginamos teikti projektus ir dalyvauti projektų veiklose. Kadangi Varėnos mieste yra mažai aktyviai veikiančių jaunimo organizacijų, o ir veikiančios yra mažai aktyvios, joms bus organizuojami asmeniniai susitikimai, siekiant informuoti apie finansavimo galimybes. Kitos organizacijos bus skatinamos bendrauti su jaunimo organizacijomis, į veiklas įtraukti kuo daugiau jaunų asmenų, siekiant, kad jie gautų įgūdžių, reikalingų darbo rinkoje, arba naujų kompetencijų, taip pat kartu siekiant, kad daugiau jaunimo liktų mieste. **Vietos plėtros projektų atranka ir vertinimas** Varėnos miesto VVG visuotinis narių susirinkimas (arba valdyba, jei visuotinis susirinkimas šią funkciją yra jai pavedęs), prieš skelbdamas kvietimą teikti vietos plėtros PĮP atrankai, parengia vietos plėtros PĮP atrankos kriterijus, jų vertinimą balais pagal kiekvieną veiksmą, vietos plėtros PĮP vertinimo ir atrankos vidaus tvarką ir kvietimų planą bei formą. Nustatant reikalavimus pareiškėjams dėmesys bus skiriamas horizontaliųjų principų (partnerystės ir atvirumo, lyčių lygybės, nediskriminavimo ir jaunimo dalyvavimo) įgyvendinimui. Projektai, kuriuose numatyti tokie apribojimai, kurie turėtų neigiamą poveikį lyčių lygybės ir nediskriminavimo dėl lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, negalios, lytinės orientacijos, etninės priklausomybės, religijos principų įgyvendinimui arba numatyti tokie projekto veiksmai, kurie turėtų neigiamą poveikį darnaus vystymosi principo įgyvendinimui, negalės būti siūlomų finansuoti projektų sąraše. Projektų vertinimo ir atrankos taisyklėse bus įtvirtintas principas, kad visose projektų veiklose visi pareiškėjai privalėtų, pasirašydami deklaraciją, užtikrinti galimybę dalyvauti visiems asmenims nepaisant jų lyties, rasės, lytinės orientacijos, amžiaus bei sudaryti sąlygas dalyvauti neįgaliems asmenims, jei tokių asmenų, pageidaujančių dalyvauti veiklose, būtų.

Vietos plėtros PĮP vertinamą sudaro du etapai:
1. Tinkamumo finansuoti vertinimo metu Varėnos miesto VVG administracija, gavusi iš CPVA PĮP, įvertina, ar vietos plėtros PĮP visi laukai užpildyti, ar pridėti visi pasiūlymo formoje nurodyti dokumentai. Jeigu PĮP yra užpildytas tinkamai bei pridėti visi pasiūlymo formoje nurodyti dokumentai PĮP vertinamas toliau.
2. Naudos ir kokybės vertinimas, kurio metu Varėnos miesto atrinkti vertintojai atlieka naudos ir kokybės vertinimą balais, pagal patvirtintą vertinimo ir atrankos vidaus tvarką bei PĮP atrankos kriterijus.
Prieš pradėdamas vertinimą, vietos plėtros kiekvienas PĮP vertintojas turi patvirtinti savo konfidencialumą ir nešališkumą.
Prie kiekvieno kriterijaus nurodomas galimas surinkti didžiausias balų skaičius. Didžiausia projektui galima skirti balų suma – 100 balų. Privaloma surinkti minimali balų suma nurodoma PĮP vertinimo ir atrankos vidaus tvarkoje. Projektai, kurie naudos ir kokybės vertinimo etape nesurenka nustatytos minimalios balų sumos, nėra tinkami finansuoti ir PĮP atmetami.
Jeigu atliekant naudos ir kokybės vertinimą nustatoma trūkumų (nepateikti visi reikiami dokumentai ir/ar informacija, pateikta neišsami ir/ar netiksli informacija) vietos veiklos grupės vertintojai gali paprašyti pareiškėjo per jos nustatytą terminą ištaisyti nustatytus trūkumus.
Vietos veiklos grupė turi teisę reikalauti pareiškėjų, kurie nėra registruoti Varėnos mieste, pateikti papildomus įrodymus apie Varėnos mieste vykdomą veiklą už ne trumpiau kaip 2 metus iki PĮP pateikimo.
PĮP turi būti įvertinti ne ilgiau kaip 30 darbo dienų nuo paskutinės nustatytos kvietime nurodytos PĮP pateikimo dienos. Nepavykus PĮP įvertinti per nustatytą terminą, vertinimo terminas gali būti pratęstas VVG pirmininko argumentuotu raštišku sprendimu.
Apie naują PĮP vertinimo terminą VVG informuoja pareiškėjus ir VRM, nurodydamos termino pratęsimo priežastis.
Varėnos miesto VVG administracija ir VPS administravimo komanda, atsižvelgdama į vietos plėtros projektų vertintojų vertinimo ataskaitoje pateiktą vertinimo išvadą, parengia vietos plėtros PĮP sąrašą. Bendra vietos plėtros projektų, atrinktų konkrečiam vietos plėtros strategijos veiksmui įgyvendinti ir įtrauktų į vietos plėtros PĮP sąrašą, biudžetų paramos lėšų suma negali viršyti vietos plėtros strategijoje atitinkamam veiksmui numatytos paramos lėšų sumos. Jeigu miesto VVG nustato, kad visiems pagal kvietimą pateiktiems ir teigiamai įvertintiems tinkamiems atrinkti vietos plėtros PĮP paramos lėšų nepakanka, ji į sudaromą vietos plėtros PĮP sąrašą įtraukia daugiausia balų surinkusius vietos plėtros PĮP, o iš likusių vietos plėtros PĮP gali sudaryti rezervinių vietos plėtros PĮP sąrašą.
Sąrašai teikiami tvirtinti VVG visuotiniam narių susirinkimui (arba valdybai, jei visuotinis susirinkimas šią funkciją yra jai pavedęs). Patvirtintas siūlomų finansuoti vietos plėtros PĮP sąrašas, kartu su į sąrašą įtrauktų projektų PĮP pateikiamas CPVA projektų tinkamumo finansuoti vertinimui atlikti. Apie priimtą sprendimą nesudaryti projekto sutarties CPVA ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos turi informuoti VVG. Visi patvirtinti vietos plėtros PĮP sąrašai skelbiami Varėnos miesto VVG interneto svetainėje www.varenosmiestovvg.lt viso Strategijos įgyvendinimo metu.
Varėnos miesto VVG administracija per 3 darbo dienas raštu informuoja vietos plėtros projekto vykdytojus apie visus priimtus sprendimus, susijusius su vietos plėtros PĮP, nurodydama sprendimų priėmimo motyvus.
Visi asmenys, dalyvaujantys rengiant ir priimant miesto VVG sprendimus dėl PĮP atrankos kriterijų, Tvarkos, kvietimo dokumentų ar jų pakeitimų tvirtinimo, siūlomų finansuoti vietos plėtros PĮP sąrašo, rezervinių vietos plėtros PĮP sąrašo ar jų pakeitimų, ar papildymų tvirtinimo ir (ar) vietos plėtros strategijos keitimo turi savo veikloje užtikrinti viešųjų interesų viršenybę ir deklaruoti savo privačius interesus, kaip nustatyta Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatyme.

Vietos plėtros strategijos įgyvendinimo stebėsena
Varėnos miesto VPS administravimo komanda, įgyvendindama vietos plėtros strategiją, vieną kartą per kalendorinius metus, ne vėliau kaip iki einamųjų metų kovo 20 d., parengia metinę ataskaitą už praėjusius kalendorinius metus. Metinė ataskaita turi būti patvirtinta miesto VVG visuotinio narių susirinkimo arba kolegialaus valdymo organo, jeigu jam visuotinis narių susirinkimas suteiks šią teisę. Jis taip pat teikia išvadas bei rekomendacijas dėl strategijos įgyvendinimo. Metinės ataskaitos kopiją ir jos patvirtinimą įrodančio dokumento kopiją Varėnos miesto VVG pateikia VRM ne vėliau kaip iki einamųjų metų balandžio 1 d.
Varėnos miesto VVG, baigusi įgyvendinti paskutinį vietos plėtros strategijos veiksmą, numatytą vietos plėtros strategijos finansiniame veiksmų plane, pagal galutinės ataskaitos formą parengs galutinę ataskaitą. Galutinę ataskaitą tvirtina visuotinis miesto VVG narių susirinkimas arba kolegialus valdymo organas, jeigu jam visuotinis narių susirinkimas suteiks šią teisę.
Galutinės ataskaitos kopiją ir jos patvirtinimą įrodančio dokumento kopiją Varėnos miesto VVG pateikia VRM ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo vietos plėtros strategijos įgyvendinimo pabaigos, t. y. paskutinio veiksmo, numatyto vietos plėtros strategijos finansiniame plane, įgyvendinimo užbaigimo. Kiekviena strategijos įgyvendinimo ataskaita prieš ją tvirtinant viešinama Varėnos miesto VVG svetainėje www.varenosmiestovvg.lt ir Varėnos miesto VVG paskyroje soc. tinkle „Facebook“, taip sudarant galimybę pastabas dėl jos pateikti visuomenei. Taip pat kiekvienai veiklos ataskaitai įprastai organizuojamas vienas viešas renginys Varėnos miesto gyventojams ir bendruomenėms.
Visos ataskaitos skelbiamos Varėnos miesto VVG svetainėje www.varenosmiestovvg.lt atskirai tam sukurtoje skirtyje viso strategijos įgyvendinimo laikotarpio metu.
Vietos plėtros stebėsenos tvarką prižiūri Varėnos miesto VVG administracija. Varėnos miesto VVG pirmininkas organizuoja stebėsenos vykdymą pagal numatytą tvarką arba įgalioja tą daryti kitą VVG darbuotoją (projektų vadybininką).

stebėsenos vykdymą pagal numatytą tvarką arba įgalioja tą daryti kitą VVG darbuotoją (projektų vadybininką).
Strategijos įgyvendinimo priežiūra bus vykdoma atsižvelgiant į strategijos įgyvendinimo planą bei numatytus strategijos įgyvendinimo priežiūros (rezultato ir produkto) rodiklius ir suplanuotas jų reikšmes. Vietos veiklos grupės administracija nuolat renka ir sistemina informaciją apie planuotas ir pasiektas rezultato ir produkto rodiklių reikšmes, atrinktus finansuoti ir baigtus įgyvendinti projektus. Miesto VVG vietos plėtros projektų stebėsenai atlikti naudoja informaciją, gautą iš CPVA ir Ministerijos bei informaciją, kurią miesto VVG gauna iš vietos plėtros projekto vykdytojų. Informaciją apie vietos projektų metu pasiektus rodiklius projektų vykdytojai miesto VVG privalo pateikti ne rečiau kaip kartą per metus iki kiekvienų metų vasario 1 d. el. paštu. Apie tai pareiškėjus miesto VVG informuoja el. paštu jiems pradėjus įgyveninti projektą. Nepateikus informacijos apie rodiklius ir veiklas iki vasario 1 d., miesto VVG dar kartą telefonu ir el. paštu paragina pareiškėją pateikti informaciją apie rodiklius (bei juos pagrindžiančią informaciją) ir ją pareiškėjai privalo pateikti ne vėliau kaip per 2 savaites nuo VVG prašymo pateikti tokią informaciją gavimo. Apie baigtus įgyvendinti projektus pareiškėjai miesto VVG el. paštu privalo informuoti iškart (bet ne vėliau kaip per 2 sav.) po galutinės projekto veiklos ataskaitos patvirtinimo. Šis įpareigojimas pareiškėjams bus įtvirtinamas PĮP vertinimo ir atrankos vidaus tvarkoje.

Vietos plėtros strategijos keitimas

Varėnos miesto VVG gali inicijuoti vietos plėtros strategijos keitimą. Vietos plėtros pakeitimus tvirtina visuotinis jos narių susirinkimas arba kolegialus valdymo organas, jeigu jam visuotinis narių susirinkimas yra suteikęs šią teisę.
Vietos plėtros strategijos keitimas turi būti raštu suderintas su Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija. Numatoma, kad Varėnos miesto VVG gali keisti vietos plėtros strategiją esant šioms sąlygoms: (1) būtina keisti dėl teisės aktų, reglamentuojančių vietos plėtros strategijų įgyvendinimą, pakeitimų; (2) būtina keisti suplanuotų lėšų paskirstymą tarp vietos plėtros strategijos uždavinių ir veiksmo sričių; (3) būtina keisti didžiausią galimą paramos sumą vienam vietos plėtros strategijos veiksmui įgyvendinti pagal skirtingus vietos plėtros strategijos uždavinius; (4) būtina peržiūrėti veiksmų, numatytų vietos plėtros strategijoje, sąrašą, siekiant įgyvendinti vietos plėtros strategijoje numatytus rodiklius.
Varėnos miesto VVG, norėdama keisti vietos plėtros strategiją, privalo raštu pateikti Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai motyvuotą prašymą leisti pakeisti vietos plėtros strategiją, miesto vietos veiklos grupės visuotinių narių susirinkimo arba kolegialaus valdymo organo susirinkimo su sprendimu protokolo kopiją ir kartu su prašymu pateikti visą informaciją ir dokumentus, kuriais pagrindžiamas prašymas. Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija gavusi prašymą leisti pakeisti vietos plėtros strategiją, jį įvertina. VRM vietos veiklos grupės prašymą leisti keisti vietos plėtros strategiją gali: patenkinti; patenkinti iš dalies arba su tam tikromis sąlygomis; atmesti.
Jei gaunamas teigiamas atsakymas, Varėnos miesto VVG per 5 d. d. VPS pakeitimus paviešina Varėnos miesto VVG interneto svetainėje ir socialinio tinklo „Facebook“ paskyroje, suteikdama visuomenei ne mažiau kaip 14 kalendorinių dienų su jais susipažinti. Varėnos miesto VVG visuotinis narių susirinkims arba kolegialus valdymo organas privalo patvirtinti VPS pakeitimus ne vėliau kaip per mėnesį nuo teigiamos VRM išvados gavimo ir tik baigus viešinimo procedūras.
Jeigu VRM nustato, kad dėl vietos plėtros strategijos pakeitimų vietos veiklos grupė negalės pasiekti vietos plėtros strategijoje nustatyto tikslo ir tolesnis vietos plėtros strategijos įgyvendinimas bus neefektyvus, VRM nepritaria vietos plėtros strategijos keitimui. Tokiu atveju Varėnos miesto VVG turi iš naujo svarstyti teiktus pakeitimus ir juos koreguoti, atsižvelgiant į VRM pastabas.
Priėmus sprendimą dėl vietos veiklos grupės prašymo leisti keisti vietos plėtros strategiją, VVG baigus viešinimo procedūras ir Varėnos miesto VVG visuotiniams narių susirinkimui arba kolegialiam valdymo organui patvirtinus suderinus pakeitimus, miesto VVG per 7 dienas pateikia atnaujintą VPS variantą kartu su kitais reikiamais dokumentais VRM.